



ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ

I. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

Γενικές Οδηγίες

- ❖ Συμβουλευτείτε τον Οδηγό Ανάλυσης Αντίκτυπου (ΑΑ) για σκοπούς διεξαγωγής της ανάλυσης και συμπλήρωσης του παρόντος ερωτηματολογίου (www.reform.gov.cy)
- ❖ Επιβεβαιώστε ότι το θέμα δεν εμπίπτει στις περιπτώσεις που εξαιρούνται της διαδικασίας ΑΑ βάση του πιο πάνω Οδηγού ΑΑ
- ❖ Για σχετική βοήθεια / καθοδήγηση απευθυνθείτε στον αρμόδιο για θέματα Έξυπνης Ρύθμισης, Λειτουργό Σύνδεσμο του Υπουργείου σας
- ❖ Για περαιτέρω βοήθεια μπορείτε να απευθύνεστε στο αρμόδιο Γραφείο Υποστήριξης (Help Desk) υπό την Ομάδα Έξυπνης Ρύθμισης – email: impactassessment@presidency.gov.cy
- ❖ Συμπληρώστε το έντυπο στην ηλεκτρονική του μορφή και αποστείλετε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην Ομάδα Έξυπνης Ρύθμισης – email: impactassessment@presidency.gov.cy
- ❖ Το συμπληρωμένο και κατάλληλα υπογεγραμμένο ερωτηματολόγιο ΑΑ θα πρέπει να συνοδεύει τη νομοθετική πρόταση η οποία υποβάλλεται στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο και παράλληλα να κοινοποιείται στην Ομάδα Έξυπνης Ρύθμισης. Σε περίπτωση εφαρμογής του SME Test, το συμπληρωμένο ερωτηματολόγιο θα προωθείται στη Μονάδα Αξιολόγησης για το SME Test για ποιοτική αξιολόγηση της ανάλυσης των επιπτώσεων στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.
- ❖ Κατά την υποβολή του προτεινόμενου νομοθετικού μέτρου στο Υπουργικό Συμβούλιο (ΥΣ) για έγκριση, αυτό θα πρέπει να συνοδεύεται από το συμπληρωμένο ερωτηματολόγιο ΑΑ και τη σχετική γνωμάτευση της Μονάδας Αξιολόγησης για το SME Test, όπου εφαρμόζεται.



ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ

I. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

Γενικές Οδηγίες

- ❖ Συμβουλευτείτε τον Οδηγό Ανάλυσης Αντίκτυπου (ΑΑ) για σκοπούς διεξαγωγής της ανάλυσης και συμπλήρωσης του παρόντος ερωτηματολογίου (www.reform.gov.cy)
- ❖ Επιβεβαιώστε ότι το θέμα δεν εμπίπτει στις περιπτώσεις που εξαιρούνται της διαδικασίας ΑΑ βάσει του πιο πάνω Οδηγού ΑΑ
- ❖ Για σχετική βοήθεια / καθοδήγηση απευθυνθείτε στον αρμόδιο για θέματα Έξυπνης Ρύθμισης, Λειτουργό Σύνδεσμο του Υπουργείου σας
- ❖ Για περαιτέρω βοήθεια μπορείτε να απευθύνεστε στο αρμόδιο Γραφείο Υποστήριξης (Help Desk) υπό την Ομάδα Έξυπνης Ρύθμισης – email: impactassessment@presidency.gov.cy
- ❖ Συμπληρώστε το έντυπο στην ηλεκτρονική του μορφή και αποστείλετε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην Ομάδα Έξυπνης Ρύθμισης – email: impactassessment@presidency.gov.cy
- ❖ Το συμπληρωμένο και κατάλληλα υπογεγραμμένο ερωτηματολόγιο ΑΑ θα πρέπει να συνοδεύει τη νομοθετική πρόταση η οποία υποβάλλεται στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο και παράλληλα να κοινοποιείται στην Ομάδα Έξυπνης Ρύθμισης. Σε περίπτωση εφαρμογής του SME Test, το συμπληρωμένο ερωτηματολόγιο θα προωθείται στη Μονάδα Αξιολόγησης για το SME Test για ποιοτική αξιολόγηση της ανάλυσης των επιπτώσεων στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.
- ❖ Κατά την υποβολή του προτεινόμενου νομοθετικού μέτρου στο Υπουργικό Συμβούλιο (ΥΣ) για έγκριση, αυτό θα πρέπει να συνοδεύεται από το συμπληρωμένο ερωτηματολόγιο ΑΑ και τη σχετική γνωμάτευση της Μονάδας Αξιολόγησης για το SME Test, όπου εφαρμόζεται.

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ		
Τίτλος Προτεινόμενης Νομοθεσίας	Οι περί της Διαχείρισης της Εκτέλεσης των Δημοσίων Συμβάσεων και των Διαδικασιών Αποκλεισμού από Διαδικασίες Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2020.	
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ		
Αρμόδιο Υπουργείο / Υπηρεσία	Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας ως Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων	
Αρμόδιο Τμήμα/ Υπηρεσία/ Γραφείο εφαρμογής της προτεινόμενης νομοθεσίας	Αναθέτουσες Αρχές και Αναθέτοντες Φορείς της Δημοκρατίας	
Στοιχεία επικοινωνίας λειτουργού αρμόδιου για διεξαγωγή ΑΑ	Όνομα: Χρίστος Κυριακίδης	
	Τίτλος: Λειτουργός Γενικού Λογιστηρίου	
	e-mail: ckyriakides@treasury.gov.cy	
	Τηλέφωνο: 22 602268	
ΤΥΠΟΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ	Επέλεξε (v)	<i>Προσδιορίστε συνοπτικά, τις σημαντικότερες διατάξεις¹ της νέας νομοθεσίας ή, κατά περίπτωση, τις κύριες διατάξεις που τροποποιούνται, αντικαθίστανται, καταργούνται ή κωδικοποιούνται</i>
Νέα νομοθεσία		
Κατάργηση (πλήρης) υφιστάμενης νομοθεσίας		
Τροποποίηση / αντικατάσταση / εκσυγχρονισμός / κατάργηση προνοιών υφιστάμενης νομοθεσίας	v	Τροποποιούνται οι Κανονισμοί 2, 4, 6, 19, 20, 21, 22, 29, 30, 34, 35, 37 και προστίθενται οι νέοι Κανονισμοί 39Α και 39Β.
Κωδικοποίηση νομοθεσίας		

¹ Σε περίπτωση νέας νομοθεσίας, να γίνεται αναφορά στις σημαντικότερες διατάξεις του νομοσχεδίου όπου διαφαίνεται το βασικό αντικείμενο, η στόχευση, η ρυθμιζόμενη ομάδα στόχος και οι βασικές ρυθμίσεις που εισάγει το νομοσχέδιο. Σε περίπτωση πλήρους κατάργησης υφιστάμενης νομοθεσίας δεν απαιτείται ο προσδιορισμός των επιμέρους διατάξεων

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ		
B1	ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΤΟΧΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	Σύντομη περιγραφή του προβλήματος, της αναγκαιότητας και των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων από την προτεινόμενη ρυθμιστική παρέμβαση
B1.1	Αντικείμενο / Στόχευση /επιδιωκόμενα αποτελέσματα από την εφαρμογή της Νομοθεσίας	<p>(α) Διευκρινίζεται η έννοια του δημοσίου λειτουργού, ήτοι ανεξαρτήτως του καθεστώτος ή της βάσης εργοδότησής του.</p> <p>(β) Ρυθμίζεται η διαδικασία έγκρισης παρατάσεων στη διάρκεια συμβάσεων που υποβάλλονται από αναθέτουσα αρχή / αναθέτοντα φορέα.</p> <p>(γ) Διευκρινίζεται η δυνατότητα της ΚΕΑΑ για λήψη πιο άμεσων αποφάσεων, προκειμένου να διευκολυνθεί η σχετική διαδικασία λήψης έγκρισης για τροποποιήσεις.</p> <p>(δ) Θεσμοθετείται η δυνατότητα της ΚΕΑΑ να επιθεωρεί τους τόπους εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων, προκειμένου να αποκομίζει ιδίαν άποψη επί των κρινόμενων θεμάτων.</p> <p>(ε) Διευκολύνεται η διαδικασία έγκρισης αλλαγών και απαιτήσεων επί δημοσίων συμβάσεων χαμηλής αξίας.</p> <p>(στ) Δίδεται η δυνατότητα στην ΚΕΑΑ να εγκρίνει νέα όρια εξουσίας κατά την κρίση της.</p> <p>(ζ) Διαγράφεται η δυνατότητα απευθείας (αυτεπάγγελτης) εξέτασης υποθέσεων από την Επιτροπή Αποκλεισμού των Οικονομικών Φορέων και εισάγονται πρόνοιες για πιο αποτελεσματική κάλυψη του θέματος.</p> <p>(η) Ρυθμίζονται θέματα διοικητικής, γραμματειακής και άλλης συναφούς υποστήριξης προς την Επιτροπή Αποκλεισμού.</p> <p>(θ) Τροποποιούνται και ευθυγραμμίζονται οι Κανονισμοί αναφορικά με τον αποκλεισμό, σύμφωνα με τις σχετικές τροποποιήσεις της περί</p>

		<p>σύναψης δημοσίων συμβάσεων νομοθεσίας (διαγραφή παραδοχής και καταγγελίας).</p> <p>(ι) Θεσπίζεται η δυνατότητα της Επιτροπής Αποκλεισμού να απορρίπτει υποθέσεις τις οποίες θεωρεί πρόωρες για οριζόντιο αποκλεισμό, ήτοι όπου του θέματος επιλαμβάνεται αρμοδίως άλλο όργανο.</p> <p>(ια) Ρυθμίζεται ο τρόπος κλήτευσης των ενδιαφερομένων μερών.</p>
B2	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΕΠΙΛΟΓΩΝ	Περιγραφή νομοθετικής ή / και άλλης ρύθμισης που έχει εξεταστεί (περιλαμβανομένης της μη ρύθμισης, αν έχει αξιολογηθεί)
B2.1	Πρώτη επιλογή (προτεινόμενη)	Κανονιστική ρύθμιση.
B2.2	Δεύτερη επιλογή	-
B2.3	Τρίτη επιλογή	-
	...	-
B2α	Αιτιολόγηση της προτεινόμενης επιλογής	Η Κανονιστική ρύθμιση αποτελεί την καθιερωμένη εθνική πρακτική για το θέμα.
B3	ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ	Περιγραφή της διαδικασίας διαβούλευσης
B3.1	Έχει πραγματοποιηθεί διάλογος κατά την διαμόρφωση της προτεινόμενης νομοθεσίας ή/και διεξαγωγής της σχετικής ΑΑ στη Δημόσια Υπηρεσία (π.χ. άλλα υπουργεία/ υπηρεσίες / τμήματα);	ΝΑΙ
B3.2	Σε ποιο στάδιο πραγματοποιήθηκε ο διάλογος στη Δημόσια Υπηρεσία, με ποια Υπουργεία/Υπηρεσίες και ποια τα κύρια αποτελέσματά του (συνοπτικά); [Παρακαλώ επισυνάψτε τυχόν διαθέσιμα σχετικά έγγραφα]	<p>Απρίλιος 2019 – Σεπτέμβριος 2020.</p> <p>Συναντήσεις και διαβούλευση με τη Νομική Υπηρεσία, με την Επιτροπή Αποκλεισμού, με την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων. Συμφωνούν οι εμπλεκόμενοι. Σημειώνεται ότι το μέλος της Επιτροπής Αποκλεισμού κ. Παναγιώτης Χατζηδημητρίου εκφράζει σοβαρές επιφυλάξεις αναφορικά με τη διαγραφή των προνοιών για την απευθείας (αυτεπάγγελτη) εξέταση υποθέσεων από την ΕΠ.ΑΠ.</p>

B3.3	Έχει πραγματοποιηθεί διαβούλευση κατά την διαμόρφωση της προτεινόμενης νομοθεσίας ή/και διεξαγωγής της σχετικής ΑΑ με εκπρόσωπους άλλων εμπλεκόμενων φορέων (stakeholders);	ΝΑΙ
B3.4	Σε ποιο/α στάδιο/α πραγματοποιήθηκε η διαβούλευση με άλλους εμπλεκόμενους φορείς;	Απρίλιος 2019
B3.5	Με ποιους φορείς πραγματοποιήθηκε η διαβούλευση με άλλους εμπλεκόμενους φορείς; Σε περίπτωση που εκτιμάται ότι η πρόταση αναμένεται να έχει οικονομικές επιπτώσεις για τις επιχειρήσεις, να εξηγηθεί κατά πόσο έχει διεξαχθεί διαβούλευση με εκπροσώπους της επιχειρηματικής κοινότητας και κυρίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.	ΕΤΕΚ, ΚΕΒΕ, ΟΣΕΟΚ Η ρύθμιση των θεμάτων που περιλαμβάνονται στο προτεινόμενο νομοσχέδιο θα πρέπει να είναι ενιαία για όλες τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν σε δημόσιες συμβάσεις, ανεξαρτήτως μεγέθους, βάσει των σχετικών ευρωπαϊκών Οδηγιών.
B3.6	Τι μέθοδοι χρησιμοποιήθηκαν για τη διεξαγωγή της διαβούλευσης με άλλους εμπλεκόμενους φορείς σε κάθε στάδιο και ποια η χρονική διάρκεια της διαβούλευσης στην κάθε περίπτωση;	Συζητήσεις / συσκέψεις, γραπτή επικοινωνία.
B3.7	Ποια τα κύρια αποτελέσματα της διαβούλευσης με άλλους εμπλεκόμενους φορείς; <i>[Παρακαλώ επισυνάψετε τυχόν διαθέσιμα σχετικά έγγραφα]</i>	Λήφθηκαν υπόψη όλες οι εκφρασθείσες απόψεις. Δεν υπάρχουν ουσιαστικές διαφωνίες.
B4	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	Εκτίμηση των πιθανών επιπτώσεων οικονομικής φύσης στις διάφορες ομάδες επηρεαζόμενων
		Ναι Όχι

Έχει εκπονηθεί ειδική οικονομική μελέτη για το αντικείμενο / σκοπό της προτεινόμενης νομοθεσίας;			✓
<i>[Αν Ναι, να επισυναφθεί]</i>			
I. Εκτίμηση Οικονομικών Επιπτώσεων στους πολίτες/νοικοκυριά από την προτεινόμενη νομοθεσία			
B4.1	Αφορά ή/και επηρεάζει τους πολίτες/νοικοκυριά; <i>[Αν Ναι συνεχίστε, αν Όχι προχωρήστε στην ερώτηση B4.4]</i>	Ναι/Όχι Όχι	Εξηγήστε -
B4.2	Επηρεάζει την οικονομική κατάσταση ή/και την καταναλωτική συμπεριφορά των νοικοκυριών ή των διαφόρων ομάδων πληθυσμού?	Όχι	-
B4.3	Αναμένεται να έχει επίδραση από πλευράς διοικητικού φόρτου και κόστους για συμμόρφωση των πολιτών με αυτήν?	Όχι	-
B4.3α	Εκτίμηση ΔΦ για τους πολίτες	<i>(Απάντηση σε €)</i>	
B4.3β	Να αιτιολογηθεί σε περίπτωση που προκύπτει αλλά δεν μπορεί να ποσοτικοποιηθεί ο ΔΦ για τους πολίτες και να αναλυθούν εν συντομία οι σχετικές αναμενόμενες επιπτώσεις, λαμβανομένου υπόψη των διαφόρων ομάδων πληθυσμού, βάση ποιοτικής προσέγγισης.	-	
II. Εκτίμηση Οικονομικών Επιπτώσεων στις επιχειρήσεις² από την προτεινόμενη νομοθεσία [Να επισημαίνεται όπου οι επιπτώσεις αναμένεται να είναι σημαντικές και δυσανάλογα βαρύτερες για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και κυρίως για τις πολύ μικρές ή/και μικρές επιχειρήσεις - {SME Test}]			

² Οι απαντήσεις πιο κάτω θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις απόψεις που έχουν εκφράσει οι εμπλεκόμενοι φορείς στα πλαίσια των διαδικασιών διαβούλευσης που έχουν πραγματοποιηθεί.

B4. 4	Αφορά ή/και επηρεάζει τις επιχειρήσεις; Αν ναι, σε ποιους τομείς δραστηριότητας ³ επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα οι επιχειρήσεις; [Αν Ναι εξηγήστε συνοπτικά και συνεχίστε, αν Όχι προχωρήστε στην ερώτηση B4.12]	Ναι/Όχι	Εξηγείστε	
		Όχι	Η ρύθμιση των θεμάτων που περιλαμβάνονται στο προτεινόμενο νομοσχέδιο είναι και θα πρέπει να είναι ενιαία για όλες τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν σε δημόσιες συμβάσεις, ανεξαρτήτως μεγέθους, βάσει των σχετικών ευρωπαϊκών Οδηγιών.	
B4. 5	Παρακαλώ καταγράψετε (κατά προσέγγιση), τον αριθμό και το αντίστοιχο ποσοστό (%) των επιχειρήσεων στην κάθε κατηγορία βάση μεγέθους που επηρεάζεται από την εν λόγω προτεινόμενη νομοθεσία;	Μέγεθος	Αρ. Επιχ/εων	% Επιχ/εων
		Πολύ Μικρές (<10)		
		Μικρές (<50)	Αρ. Επιχ/εων	% Επιχ/εων
		Μεσαίες (<250)	Αρ. Επιχ/εων	% Επιχ/εων
		Μεγάλες (>249)	Αρ. Επιχ/εων	% Επιχ/εων
		Σύνολο	Αρ. Επιχ/εων	% Επιχ/εων
B4. 6	Οδηγεί σε αύξηση του ΔΦ και του κόστους συμμόρφωσης για τις επιχειρήσεις μέσω πρόσθετων νομικών υποχρεώσεων συμμόρφωσης;	Ναι/Όχι	Εξηγείστε	
		Όχι	-	

³ Να επισημανθεί ο τομέας βάση του Συστήματος Ταξινόμησης Οικονομικών Δραστηριοτήτων NACE Αναθ. 2 της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας

B4.6α	Εκτίμηση ΔΦ ανά κατηγορία επιχειρήσεων και συνολικά	(Απάντηση σε €)	
		Μικρές (1-9)	
		Μικρές (10-49)	
		Μεσαίες (50-249)	
		Σύνολο για ΜΜΕ ⁴ (1-249)	
		Μεγάλες (250+)	
		Σύνολο	
B4.6β	Να αιτιολογηθεί σε περίπτωση που προκύπτει αλλά δεν μπορεί να ποσοτικοποιηθεί ο ΔΦ για τις επιχειρήσεις και να αναλυθούν εν συντομία οι σχετικές αναμενόμενες επιπτώσεις, λαμβανομένου υπόψη του μεγέθους των επιχειρήσεων, βάση ποιοτικής προσέγγισης	-	
B4.7	Έχει επιπτώσεις στα έσοδα ή τις δαπάνες μίας επιχείρησης;	Ναι/Όχι	Εξηγήστε
		Όχι	-
B4.8	Έχει επιπτώσεις στις διαδικασίες, το κόστος ή/και τις δυνατότητες για δημιουργία νέας επιχείρησης (start-up) ή	Όχι	-

⁴ Μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) θεωρούνται αυτές που εργοδοτούν λιγότερους από 250 υπαλλήλους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα €50 εκ. ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού τους δεν υπερβαίνει τα €43 εκ..

	για επέκταση των δραστηριοτήτων υφιστάμενης;		
B4.9	Έχει επιπτώσεις στις εγχώριες συνθήκες ανταγωνισμού, στην εξωστρέφεια των κυπριακών επιχειρήσεων και γενικότερα στην ανταγωνιστικότητά τους τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και στην ενιαία ευρωπαϊκή ή στην παγκόσμια αγορά;	Όχι	-
B4.10	Έχει επιπτώσεις στις δυνατότητες / ικανότητες των επιχειρήσεων να καινοτομούν ή και να συμμετέχουν σε δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης; Αναμένεται η ανάπτυξη ή η προώθηση της ανάπτυξης νέων καινοτόμων μεθόδων, προϊόντων ή και υπηρεσιών από την εφαρμογή της προτεινόμενης νομοθεσίας;	Όχι	-
B4.11	Έχει επιπτώσεις ως προς την ενίσχυση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και της χρήσης των ΤΠΕ γενικότερα, περιλαμβανομένου για σκοπούς συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία (digital compliance);	Όχι	-
<p>ΜΕΤΡΙΑΣΜΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ (SME Test)</p> <p><i>[Να απαντηθεί αν Μικρές και Πολύ Μικρές επιχειρήσεις δεν εξαιρούνται της εφαρμογής της νομοθεσίας και προκύπτει σημαντικός και δυσανάλογος, τόσο ως προς τις άλλες κατηγορίες επιχειρήσεων όσο και ως προς το σκοπό που εξυπηρετεί η νομοθεσία, ΔΦ βάση εκτιμήσεων στη Β4.6 ή άλλες δυσανάλογες επιβαρύνσεις βάση απαντήσεων στις Β4.7-Β4.11 (να διευκρινιστεί πιο κάτω)]</i></p>			
		Ναι/Όχι	Εξηγείστε

B4.12	Έχουν αξιολογηθεί/προωθούνται μέτρα μετριασμού του αντίκτυπου ή αντισταθμιστικά μέτρα για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις; Αν Ναι, ποια είναι αυτά και γιατί (π.χ. αν κρίνεται δυσανάλογος ο σχετικός αντίκτυπος); Αν Όχι, να αιτιολογηθεί.	Όχι	Παρακαλώ ιδετε απάντηση στην παρ. B4.4 πιο πάνω.
III. Εκτίμηση Οικονομικών Επιπτώσεων στα Δημόσια Οικονομικά και την Οικονομία από την προτεινόμενη νομοθεσία			
B4.13	Αφορά ή/και επιφέρει οποιοσδήποτε αλλαγές στο μακροοικονομικό περιβάλλον της χώρας; [Αν Ναι συνεχίστε, αν Όχι προχωρήστε στην ερώτηση B5.1]	Ναι/Όχι	Εξηγείστε
		Όχι	
		Όχι	
B4.14	Συνεπάγεται αντίκτυπος στον κρατικό προϋπολογισμό τόσο μεσοπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα;	-	
B4.15	Προκύπτει μακροοικονομικός ή/και άλλος αντίκτυπος στην οικονομία και τις προοπτικές οικονομικής ανάπτυξης της χώρας;	-	
B5	ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	<i>Εκτίμηση των πιθανών επιπτώσεων από την προτεινόμενη νομοθεσία στη Δημόσια Υπηρεσία και Διοίκηση</i>	
B5.1	Αφορά ή/και επηρεάζει τη δημόσια υπηρεσία; [Αν Ναι συνεχίστε, αν Όχι προχωρήστε στην ερώτηση B6.1]	Ναι/Όχι	Εξηγείστε
		Όχι	-
B5.2	Θα επιφέρει οποιαδήποτε αναδιοργάνωση στη Δημόσια Υπηρεσία; Για παράδειγμα θα επιφέρει αλλαγές στις υποχρεώσεις, διαδικασίες, διοικητικά καθήκοντα και	Όχι	-

	γενικότερα στο φόρτο εργασίας των επηρεαζόμενων φορέων;		
B5.2 α	Εκτίμηση ΔΦ για τη Δημόσια Υπηρεσία	<i>(Απάντηση σε € + εξηγήσεις)</i>	
B5.2 β	Να αιτιολογηθεί σε περίπτωση που προκύπτει αλλά δεν μπορεί να ποσοτικοποιηθεί ο ΔΦ για τη ΔΥ και να αναλυθούν εν συντομία οι σχετικές αναμενόμενες επιπτώσεις, βάση ποιοτικής προσέγγισης		
B6	ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	<i>Εκτίμηση των πιθανών επιπτώσεων κοινωνικής πτυχής από την προτεινόμενη νομοθεσία</i>	
B6.1	Η προτεινόμενη νομοθεσία εμπεριέχει οποιασδήποτε μορφής κοινωνικό αντίκτυπο; <i>[Αν Ναι εξηγήστε συνοπτικά και συνεχίστε, αν Όχι προχωρήστε στην ερώτηση B7.1]</i>	Ναι/Όχι	Εξηγήστε
		Όχι	-
B6.2	Προκύπτει αντίκτυπος στην απασχόληση και στη δομή και λειτουργία της αγοράς εργασίας;	Όχι	-
B6.3	Επηρεάζει τις συνθήκες απασχόλησης και εργασίας;	Όχι	-
B6.4	Προκύπτει αντίκτυπος στις αρχές και αξίες της δημοκρατίας ή στο ρόλο, τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και γενικά τη συμμετοχή των πολιτών στο πλαίσιο λειτουργίας μίας δημοκρατικής κοινωνίας;	Όχι	-
B6.5	Προκύπτει αντίκτυπος στη δημόσια υγεία, στις συνθήκες διαβίωσης, στη φυσική ή πνευματική υγεία των ατόμων, στις δυνατότητες πρόσβασης	Όχι	-

	τους σε υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας;		
B6.6	Προκύπτει αντίκτυπος σε θέματα ισότητας (μεταξύ φύλων, εθνοκοτήτων, θρησκευτικών ομάδων, ατόμων με αναπηρία, ηλικιακών ομάδων κλπ) και μη διάκρισης;	Όχι	-
B6.7	Προκύπτει άμεσα ή έμμεσα (π.χ. μέσω οικογένειας, κοινότητας κλπ) αντίκτυπος ως προς τα συμφέροντα, δικαιώματα και συνθήκες ζωής των παιδιών;	Όχι	-
B6.8	Προκύπτει αντίκτυπος σε θέματα εγκληματικότητας και δημόσιας ασφάλειας;	Όχι	-
B6.9	Προκύπτει αντίκτυπος σε θέματα εδαφικής συνοχής μεταξύ των διαφόρων τύπων περιοχών, όπως αστικά κέντρα, ύπαιθρος, ορεινές, παράκτιες, και προοπτικών ανάπτυξης;	Όχι	-
B6.1 0	Προκύπτει αντίκτυπος σε θέματα διαχείρισης, προστασίας και ασφάλειας προσωπικών δεδομένων (για πολίτες ή/και επιχειρήσεις);	Όχι	-
B6.1 1	Προκύπτει αντίκτυπος σε ότι αφορά το επίπεδο και την αποτελεσματικότητα του εκπαιδευτικού συστήματος, στην ανάπτυξη πολιτιστικής κουλτούρας ή και στην κοινωνική συνοχή και ενσωμάτωση των νέων;	Όχι	-

B7	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	Εκτίμηση των πιθανών επιπτώσεων από την προτεινόμενη νομοθεσία στο περιβάλλον και στην περιβαλλοντική συμπεριφορά	
B7.1	Η προτεινόμενη νομοθεσία εμπεριέχει οποιασδήποτε μορφής περιβαλλοντικό αντίκτυπο;	Ναι/Όχι	Εξηγείστε
	<p>Η προτεινόμενη νομοθεσία εμπεριέχει οποιασδήποτε μορφής περιβαλλοντικό αντίκτυπο;</p> <p><i>[Αν Ναι εξηγείστε συνοπτικά και συνεχίστε, αν Όχι προχωρήστε στην Ενότητα Γ]</i></p>	Όχι	-
B7.2	Θα επιφέρει αλλαγές στη χρήση των φυσικών πόρων;	Όχι	-
B7.3	Θα επιφέρει αλλαγές στην άμεση χρήση οποιασδήποτε μορφής ενέργειας ή στην παραγωγική / καταναλωτική συμπεριφορά με επακόλουθες μεταβολές στην κατανάλωση ενέργειας;	Όχι	-
B7.4	Θα επιφέρει αλλαγές στο σύστημα μεταφορών ή/και στις ανάγκες μετακίνησης των πολιτών, με επακόλουθες περιβαλλοντικές επιπτώσεις;	Όχι	-
B7.5	Θα επιφέρει αλλαγές ή/και επιδράσεις στην ανθρώπινη υγεία και στην ποιότητα ζωής;	Όχι	-
B7.6	Θα επιφέρει αλλαγές στη διαχείριση των αποβλήτων εκ μέρους των αρμόδιων αρχών, περιλαμβανομένης της παραγωγής ενέργειας από αυτά;	Όχι	-
B7.7	Θα επιφέρει αλλαγές στο δομημένο περιβάλλον, στο αστικό τοπίο, σε περιοχές ή σημεία σημαντικής πολιτιστικής κληρονομιάς κλπ;	Όχι	-

Γ. ΣΥΝΟΨΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ			
[Το παρόν Τμήμα μπορεί να αξιοποιηθεί για σκοπούς δημοσίευσης των αποτελεσμάτων της ΑΑ]			
Συμπληρώστε βάση των απαντήσεων που έχουν δοθεί στις σχετικές ερωτήσεις πιο πάνω			
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ			
Ενότητες ΑΑ	Σχετικές ερωτήσεις	Συνοπτικά τα κύρια αποτελέσματα της ανάλυσης (μέγιστο 10 γραμμές ανά ενότητα)	Δ/Ε
1. Αναγκαιότητα πρότασης και αξιολόγηση εναλλακτικών επιλογών	B1-B2	Συμφωνούν οι εμπλεκόμενοι φορείς.	
2. Διαδικασίες Διαβούλευσης	B3	✓	
3. Εκτίμηση οικονομικών επιπτώσεων	B4		✓
4. Εκτίμηση επιπτώσεων στη δημόσια υπηρεσία	B5		✓
5. Εκτίμηση κοινωνικών επιπτώσεων	B6		✓
6. Εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων	B7		✓
7. Εκτίμηση ΔΦ	B4.3, B4.6, B5.2		✓
8. Ειδική ανάλυση επιπτώσεων για Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (Σύνοψη SME Test)	B4.4 B4.12		✓
B7.8	Θα έχει επιπτώσεις στην κλιματική αλλαγή ή στις δυνατότητες για μετριασμό ή προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή;	Όχι	-

ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΡΜΟΔΙΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ	
Επιβεβαιώνεται ότι το περιεχόμενο της πιο πάνω ΑΑ έχει ελεγχθεί και τα αποτελέσματα αυτής επικυρώνονται από τον/η Γενικό/ή Διευθυντή/ρια του Υπουργείου	
Υπογραφή	<i>Χ. Κυριακίδης</i>
Όνοματεπώνυμο	Χρίστος Κυριακίδης
Τίτλος	Για Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας
Ημερομηνία	29.09.2020


ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ SME TEST (όπου εφαρμόζεται)					
[Το παρόν Τμήμα συμπληρώνεται από εκπρόσωπο της Μονάδας Αξιολόγησης για το SME Test]					
Συμπληρώστε βάση σχετικής αξιολόγησης για το επίπεδο/ποιότητα ανάλυσης στην κάθε υπο-ενότητα και συνολικά [Επιλέξτε με Ν το καταλληλότερο μεταξύ ΜΕ – Μη Επαρκής, Ι- Ικανοποιητική, Π – Πλήρης και επεξηγήστε αν κρίνεται αναγκαίο]					
Ενότητα	ΜΕ	Ι	Π	Δ/Ε	Σχόλιο / Επεξήγηση
1. Αναγκαιότητα πρότασης και αξιολόγηση εναλλακτικών επιλογών ρύθμισης					
2. Διαδικασίες Διαβούλευσης – εμπλοκή επιχειρηματικής κοινότητας					
3. Ανάλυση Αντίκτυπου στο σύνολο και στις επιμέρους κατηγορίες επιχειρήσεων					
4. Προώθηση ή αιτιολόγηση της μη προώθησης μέτρων μετριασμού (όπου εφαρμόζεται)					

Συνολική Αξιολόγηση του SME Test					
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ SME TEST					
Ημερομηνία παραλαβής του συμπληρωμένου ερωτηματολογίου					
Ημερομηνία ολοκλήρωσης ελέγχου SME Test					
ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ / ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ					
Συστάσεις προς το αρμόδιο Υπουργείο:					
Επισημάνσεις προς το Υπουργικό Συμβούλιο:					
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ					
Στοιχεία επικοινωνίας εκπροσώπου Μονάδας Αξιολόγησης για το SME Test	Όνομα:				
	Email:				
	Τηλέφωνο:				
Υπογραφή					



ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αρ. Φακ.: 13.25.001.002.002, 13.25.001.003.002, 13.25.001.004.002, 13.25.001.006.002
Αρ. Τηλ.: 22602276
Αρ. Φαξ: 22302433
E-mail : pkatranis@treasury.gov.cy


ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
1441 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αρμόδια Αρχή
Δημοσίων Συμβάσεων

19 Απριλίου 2019.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Θέμα: Τροποποίηση Νομοθεσίας του Τομέα Δημοσίων Συμβάσεων
[Νόμος 73(I)/2016, Νόμος 140(I)/2016, Νόμος 11(I)/2017 και ΚΔΠ 138/2016]

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και με την παρούσα σας διαβιβάζω τροποποιητικά νομοσχέδια της εν θέματι νομοθεσίας του τομέα των δημοσίων συμβάσεων, τα οποία έχουν ετοιμαστεί από το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας ως η Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, για τα τυχόν σχόλια ή απόψεις σας.

Σημειώνεται ότι οι τροποποιήσεις που προωθούνται με τα υπό αναφορά νομοσχέδια, έχουν τους ακόλουθους στόχους:

(α) Τη διασφάλιση της συμβατότητας της εν λόγω νομοθεσίας με τις σχετικές ευρωπαϊκές Οδηγίες του τομέα των δημοσίων συμβάσεων.

(β) Την ποινικοποίηση των ψευδών δηλώσεων που υποβάλλονται στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων, κατόπιν αιτήματος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

(γ) Τη βελτίωση του διαδικαστικού πλαισίου που αφορά τη διαχείριση αλλαγών και απαιτήσεων επί των δημοσίων συμβάσεων, καθώς και τις διαδικασίες αποκλεισμού των οικονομικών φορέων από την Επιτροπή Αποκλεισμού.

Για οποιαδήποτε διευκρινίσεις επί του θέματος μπορείτε να απευθύνεστε στο Λειτουργό Γενικού Λογιστηρίου κ. Χρίστο Κυριακίδη (τηλ.: 22 602268 – ηλ. διεύθυνση ckyriakides@treasury.gov.cy).

Παρακαλούμε όπως τα τυχόν σχόλια / απόψεις σας μας διαβιβαστούν το αργότερο μέχρι τις 10 Μαΐου 2019.

(Φίλιππος Κατράνης)
Για Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας

Γωνία Μιχαήλ Καραολή & Γρηγόρη Αυξεντίου, 1441 Λευκωσία
Τηλ.: +357 22602310 - Φαξ: +357 22302609
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: accountant.general@treasury.gov.cy Ιστοσελίδα: <http://www.treasury.gov.cy>



ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ



ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
1441 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας
2. Πρόεδρο Επιτροπής Αποκλεισμού Οικονομικών Φορέων
3. Πρόεδρο Κεντρικής Επιτροπής Αλλαγών και Απαιτήσεων
4. Πρόεδρο Επιστημονικού και Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου
5. Πρόεδρο Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου
6. Πρόεδρο Ομοσπονδίας Εργοδοτών & Βιομηχάνων
7. Πρόεδρο Ομοσπονδίας Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου

Γωνία Μιχαήλ Καραολή & Γρηγόρη Αυξεντίου, 1441 Λευκωσία
Τηλ.: +357 22602310 - Φαξ: +357 22302609

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: accountant.general@treasury.gov.cy Ιστοσελίδα: <http://www.treasury.gov.cy>



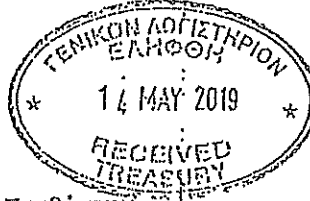
ΕΤΕΚ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΤΕΧΝΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

13.25.001.002.002
13.25.001.003.002
13.25.001.004.002
13.25.001.006.002

A.Φ 31.7

13 Μαΐου 2019



P. Χ. Κυριακίδης

Αρμόδια Αρχή Δημόσιων Συμβάσεων
Αρ. Φαξ : 22302433

Κύριοι,

Θέμα : Τροποποίηση Νομοθεσίας του τομέα των Δημόσιων Συμβάσεων [νόμος 73(Ι)/2016, νόμος 140(Ι)/2016, νόμος 11(Ι)/2017 και ΚΑΠ 138/2016]

5340297 Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και στην επιστολή σας ημερομηνίας 19 Απριλίου 2019 και σας ενημερώνω ότι το ΕΤΕΚ συμφωνεί με την προωθούμενη τροποποίηση της νομοθεσίας του τομέα των Δημόσιων Συμβάσεων.

Ειδικότερα, θεωρούμε ως βήμα προς την ορθή κατεύθυνση τροποποιήσεις που διευρύνουν τις αρμοδιότητες του συντονιστή της σύμβασης ή του Προϊστάμενου της αναθέτουσας αρχής σε σχέση με αλλαγές και απατήσεις, κάτι που ενισχύει την αρχή της επικουρικότητας.

Επίσης συμφωνούμε με τις βελτιώσεις οι οποίες σχετίζονται με τις διαδικασίες αποκλεισμού.

Είμαστε στη διάθεση σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.

Με εκτίμηση

[Signature]
Στέλιος Αγγινιάτης
Πρόεδρος

Τηλ: 22076644, Φαξ: 22730373
Τ.Θ. 21826,
1511, Λευκωσία, Κύπρος
Ηλ. Διευθ: cyprus@etek.org.cy

Σημ. Πήρθηκε σε αρχείο 11/10/2019



ΚΥΠΡΙΑΚΟ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

13.25.001.002.002
13.25.001.003.002
13.25.001.004.002
13.25.001.006.002



Λευκωσία, 14 Μαΐου 2019

Κύριο,
Φίλιππο Κατράνη,
Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας,
Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων,
Γωνία Μιχαήλ Καραολή & Γρηγόρη Αυξεντίου,
1441 Λευκωσία.

Κύριε,

Τροποποίηση Νόμοθεσίας του Τομέα Δημοσίων Συμβάσεων
(Νόμος 73(I)2016, Νόμος 140(I)2016 και ΚΔΠ 138/2016)

5340292

Αναφερόμαστε στην επιστολή σας ημερομηνίας 19/4/2019 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας επισυνάπτουμε τις απόψεις του ΚΕΒΕ.

Με εκτίμηση,

Δημήτριος Μιχαήλ,
Διευθυντής Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων.

/ΕΞ

Σηφ Δημόσιος ασ/ορκεσις 11/10/2019



ΚΥΠΡΙΑΚΟ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

ΣΧΟΛΙΑ/ΑΠΟΨΕΙΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ
ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
(ΝΟΜΟΙ 73(I)/2016, 140(I)/2016 ΚΑΙ 11(I)/2017 ΚΑΙ Κ.Δ.Π. 138/2016)

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 73(I)/2016

1. Συμφωνούμε ότι η προτεινόμενη διαγραφή της περίπτωσης της καταγγελίας η οποία προβλέπεται στο άρθρο 57(1) ως λόγος υποχρεωτικού αποκλεισμού είναι ορθή και επιβεβλημένη.
2. Όσον αφορά την προτεινόμενη ποινικοποίηση των ψευδών δηλώσεων που υποβάλλονται στα πλαίσια διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων σημειώνουμε τα ακόλουθα:
 - (i) Με βάση την υφιστάμενη Νομοθεσία και τους υφιστάμενους Κανονισμούς, οικονομικός φορέας ο οποίος εν γνώσει του υποβάλλει ψευδείς δηλώσεις στα πλαίσια διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης μπορεί:
 - (α) να αποκλειστεί από τη συγκεκριμένη διαδικασία στα πλαίσια της οποίας έχουν υποβληθεί οι ψευδείς δηλώσεις, και
 - (β) να αποκλειστεί από κάθε διαδικασία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων για χρονική περίοδο μέχρι και 3 έτη (οριζόντιος αποκλεισμός βάσει απόφασης της Επιτροπής Αποκλεισμού).

Είναι τουλάχιστον συζητήσιμο ότι οι πιο πάνω κυρώσεις είναι επαρκείς τόσο για σκοπούς τιμωρίας όσο και για σκοπούς αποτροπής και ότι η επιβολή ποινικών κυρώσεων επιτρόσθετα προς τις πιο πάνω κυρώσεις δεν δικαιολογείται καθ'ότι η σώρευση κυρώσεων για την ίδια πράξη ή παράλειψη είναι γενικά ανεπιθύμητη. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων¹, η σώρευση ποινικών και σοβαρών διοικητικών κυρώσεων οι οποίες έχουν κατ'ουσίαν ποινικό χαρακτήρα απολήγει σε παραβίαση της αρχής ότι ουδείς διώκεται ή τιμωρείται δύο φορές για την ίδια αξιόποινη πράξη (ne bis in idem).

- (ii) Κατά την άποψη μας, η διατύπωση «Ένοχο αδικήματος είναι κάθε πρόσωπο του οποίου ψευδής δήλωση υποβάλλεται στο πλαίσιο διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης» είναι προβληματική καθ'ότι δημιουργεί ασάφεια τόσο ως προς το κατά πόσο το «πρόσωπο του οποίου ψευδής δήλωση υποβάλλεται» πρέπει, για να συντελεστεί

¹ βλ. *Enzel κ.α. ν. Ολλανδίας*, απόφαση της 8.6.1976,



ΚΥΠΡΙΑΚΟ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

το αδίκημα, να γνωρίζει ότι η σχετική δήλωση του είναι ψευδής² όσο και ως προς το κατά πόσο το εν λόγω πρόσωπο πρέπει να έχει εξουσιοδοτήσει την υποβολή της σχετικής ψευδούς του δήλωσης στο πλαίσιο διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης.

Είμαστε της άποψης ότι, σε περίπτωση που θα αποφασιστεί η ποινικοποίηση της υποβολής ψευδών δηλώσεων στα πλαίσια διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων, η πιο πάνω διατύπωση επιβάλλεται να τροποποιηθεί ώστε να είναι ξεκάθαρο ότι για να υπάρχει ποινική ευθύνη το πρόσωπο του οποίου ψευδής δήλωση υποβάλλεται στο πλαίσιο διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης πρέπει (α) να γνωρίζει ότι η σχετική δήλωση είναι ψευδής και (β) να έχει εξουσιοδοτήσει την υποβολή της σχετικής ψευδούς δήλωσης στο πλαίσιο διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΝΟΜΩΝ 140(Ι)/2016 ΚΑΙ 11(Ι)/2017

Ισχύουν τα όσα αναφέρονται στο σημείο 2 πιο πάνω.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ Κ.Δ.Π. 138/2016

Δεν έχουμε οποιαδήποτε σχόλια.

² Συναφώς σημειώνεται ότι ψευδής δήλωση μπορεί να οφείλεται σε καλόπιστο λάθος.

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ ΕΡΓΟΛΑΒΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
FEDERATION OF THE BUILDING CONTRACTORS ASSOCIATIONS OF CYPRUS



Αρ:Φακ.ΟΜ.:1.1.5/1

28 Αυγούστου, 2019

Κύριο Φίλιππο Κατράνη
Διευθυντή Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων
Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας
1406 Λευκωσία
Αρ. Τηλεομοιοτύπου: 22 675580



ΜΕΣΩ ΤΗΛΕΟΜΟΙΟΤΥΠΟΥ

Αξιότιμε Κύριε,

Θέμα: Τροποποίηση του Τομέα Δημοσίων Συμβάσεων (Νόμος 72(Ι) / 2016, Νόμος 140(Ι) / 2016, Νόμος 11(Ι) / 2017 και Κ.Δ.Π. 338/2016)

5340292

Σε απάντησή της ομότιπλης επιστολής σας ημερομηνίας 10.04.2019, σημειώνονται πιο κάτω οι απόψεις της Ομοσπονδίας Συνδέσμων Εργολαβών Οικοδομών Κύπρου (Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.) επί του θέματος.

1. Λόγοι αποκλεισμού Γάρθρο 67(1) του Ν.73(Ι)/248, Κανονισμός 37 της ΚΔΠ. 138/2016:

1.1. Κατάργηση της καταγγελίας, ως λόγου υποχρεωτικού αποκλεισμού οικονομικού φορέα από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύμβασης:

Η Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. χαιρετίζει την πιο πάνω κατάργησή, ενόσω είχε υποβληθεί ως αίτημα της, σε συνάντησή, με τη Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας.

Πάγια θέση της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ., παραμένει, παρά ταύτα, να αποτελείσει προϋπόθεση για την επιβολή λόγου αποκλεισμού η προηγούμενη έκδοση τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης, καθ' ύλην αρμόδιου δικαστηρίου.

1.2. Παραμονή της παραδοχής στους λόγους αποκλεισμού:

Η Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. θεωρεί αναγκαίο να διευκρινιστεί, ότι η παραδοχή θα πρέπει να συδέεται άμεσα με εκκρεμή ποινική διαδικασία.

2. Ψευδής Δήλωση (Προσθήκη νέου Εδαφίου (4) στα Άρθρα 91 του Ν.73(Ι)/2016, 43 του Ν.11(Ι) / 2017, και 105 του Ν.140(Ι) / 2016:

Το νέο εδάφιο (4) ορίζει ως ένοχο αδικήματος, κάθε πρόσωπο, του

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ ΕΡΓΟΛΑΒΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
 FEDERATION OF THE BUILDING CONTRACTORS ASSOCIATIONS OF CYPRUS

2.

οποίου ψευδής δήλωση υποβάλλεται στο πλαίσιο διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης (δημόσιας) σύμβασης παράχώρησης ή (δημόσιας) σύμβασης στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών.

Στις εν λόγω διαδικασίες, συμμετέχουν (μόνο) οικονομικοί φορείς, ανήκοντες στη συγκεκριμένη επαγγελματική τάξη των εργαληπτών, από ψευδή δήλωση των οποίων (μόνο), σκοπεύεται η πρόσταση του δημοσίου (μόνο), σε αντίθεση με τη συνταγματική αρχή της ισότητας «πάντων» «ενώπιον του νόμου, της δικαιοσύνης και της δικαιοσύνης», δικαιουμένων «να τύχασι ίσης προστασίας και μεταχειρίσεως».

Η Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. θεωρεί ότι η νομική προστασία όλων (και όχι μόνο του δημοσίου) θα πρέπει να διασφαλίζεται καθολικά στο ευρύτερο πλαίσιο ενός γενικότερου νόμου (π.χ. του περί του Ποινικού Κώδικα Νόμου) και όχι να περιορίζεται στη νομοθεσία που αφορά τις δημόσιες συμβάσεις.

3. Διαδικασία έγκρισης αλλαγών [Κανονισμός 19(1) της ΚΔΠ 138 / 2016] – Νέα υπόπαράγραφος (β) (iv) με την επιφύλαξη της και Διαδικασία εξέτασης χρονικών απαιτήσεων [Κανονισμός 21(1) έως (3) και νέες παράγραφοι (4), (5) και (6) με επιφύλαξη]:

Δεν ορίζονται οποιαδήποτε χρονικά όρια στην όλη διαδικασία χειρισμού τροποποιήσεων στη σύμβαση (7 συμφωνία πλαίσιο) κατά τη διάρκεια της, και των ένεκά τούτων (των τροποποιήσεων), χρονικών και οικονομικών απαιτήσεων που υποβάλλονται από τον ανάδοχο ή/και των οικονομικών απαιτήσεων που υποβάλλονται από την αναθέτουσα αρχή, με τα γνωστά δυσμενή συνεπακόλουθα σε βάρος της ομαλής προόδου των εργασιών και της ρευστότητας των αναδόχων.

Η Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. θεωρεί αναγκαία τη συμπερίληψη των πιο πάνω χρονικών ορίων, είτε με σαφείς ρητρές (όπως τις ρητρές που προβλέπουν τις τροποποιήσεις στη σύμβαση κατά τη διάρκεια τους), είτε με την προσθήκη δευτέρας επιφύλαξης στις πρόστιθέμενες παραγράφους, είτε ανά όργανο χειρισμού, είτε διαφορετικά.

Περαιτέρω, για διασφάλιση της επιθυμητής αλληλούχιας προμηθειών και εργασιών, η Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. θεωρεί επίσης αναγκαία (με ανάλογη νομική ρύθμιση) την εξέταση / αξιολόγηση των αλλαγών και απαιτήσεων με τη σειρά που υποβάλλονται (είτε από την αναθέτουσα αρχή, είτε από τον ανάδοχο).

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ ΕΡΓΟΛΑΒΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
 FÉDÉRATION OF THE BUILDING CONTRACTORS ASSOCIATIONS OF CYPRUS

3

4. Αξία της αλλαγής (Κανονισμός 20 και νέος Πίνακας 1 της ΚΑΠ 136/2016):

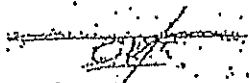
Η Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. θεωρεί αναγκαία τη γενική αύξηση των ανωτάτων ορίων για άσκηση εξουσίας (εγκρίσεων) από τον Συντονιστή της Σύμβασης, από την Τ.Ε.Α.Α. και από τον Προϊστάμενο της αναθέτουσας αρχής, ώστε να συλλάβουν με την πραγματική αξία σε σημερινές τιμές των εργασιών για τις αλλαγές σε σύμβαση.

Επιπρόσθετα, η Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. θεωρεί, ότι η συγκεκριμένη εξουσία των οργάνων χειρισμού θα ασκείτο ευχερέστερα ή/και ταχύτερα, εάν τα ανώτατα όρια για την άσκηση της, αφορούσαν συγκεκριμένο (και απόκοπήν) ποσό (και όχι ποσοστό), ανάλογα με τη φύση των έργων, η αξία (ποσό σύμβολαλου) των οποίων, θα ανήρχετο μέχρι ενός συγκεκριμένου ποσού (π.χ. € 1.000.000 (ένα εκατομμύριο ευρώ)).

Θα πρέπει να παρέχεται τέλος, εξουσία στο Συντονιστή της Σύμβασης να εγκρίνει (άμεσα) τα χρηματικά ποσά (την αξία των εργασιών) για τις αλλαγές που απαιτούνται για άμεσες διορθώσεις.

Ευελπιστώντας στη θετική αντίκριση των πιο πάνω απόψεων μας, παραμένουμε στη διάθεσή σας, για αναλυτικότερη επεξήγηση τους.

Με εκτίμηση,



Κώστας Ρουσιάς
 Πρόεδρος

ΛΗΚΜΣΚ



ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Χρ. Κυριάκης
Παραγγέλιον
Ταχ. φάσα πωλ
[Signature]
31/1/19

Αρ. Φακ.: Γ.Ε.4.2.20.628
Τηλ.: 22889208
Φαξ.: 22889230
e-mail: dkalli@law.gov.cy

31 Ιανουαρίου 2019



ΕΠΕΙΓΟΝ

- Γενικό Διευθυντή
- Υπουργείου Οικονομικών
- Γενικό Λογιστήριο

Θέμα: Προειδοποιητική επιστολή/παράβαση αρ. 2018/2274

Αναφέρομαι στην επισυνημμένη επιστολή του Μόνιμου Αντιπροσώπου της Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση με αρ. φακ. 04.02.03.001.002.002 και ημερ. 28.1.2019, και σας παραθέτω τα ακόλουθα:

1. Με την προαναφερόμενη επιστολή, κοινοποιείται η προειδοποιητική επιστολή/παράβαση αριθ. 2018/2274 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς τη Δημοκρατία, σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία στο Άρθρο 258 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. Η εν λόγω προειδοποιητική επιστολή αφορά την κατ' ισχυρισμό πλημμελή μεταφορά του Άρθρου 10.1 της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ, του άρθρου 57 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, του άρθρου 38 της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ και του άρθρου 80 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

3. Με δεδομένο ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητεί τις παρατηρήσεις της Δημοκρατίας επί της ισχυριζόμενης παράβασης εντός 2 μηνών από την παραλαβή της προειδοποιητικής της επιστολής από τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία, δηλαδή μέχρι την 28.3.2019, παρακαλώ όπως το Υπουργείο σας, μέχρι την 28.2.2019, συντάξει και διαβιβάσει στη Νομική Υπηρεσία συναφές προσχέδιο απάντησης της Δημοκρατίας, ούτως ώστε η Νομική Υπηρεσία να ελέγξει και προωθήσει το προσχέδιο στο Υπουργείο Εξωτερικών, για την επίσημη διαβίβαση της απάντησης της Δημοκρατίας στην Επιτροπή.

4. Τονίζω τη σοβαρότητα με την οποία πρέπει να αντιμετωπιστεί η επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθότι συνιστά το εναρκτήριο λάκτισμα της επίσημης διαδικασίας επί παραβάσει η οποία καταλήγει σε καταχώριση προσφυγής κατά της Δημοκρατίας στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.



Δημήτρα Καλλή
Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α΄
για Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας

Κοιν.: Γενικό Διευθυντή ΕΠΣΑ
(υπόψη κας Χρίστας Λιασής)



ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΜΟΝΙΜΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΕ
ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

2

Προτεραιότητα. Πατήστε για επιλογή..
ΑΔΙΑΒΑΘΜΗΤΟ

Ημερομηνία: 28/1/2019

Αρ. Φακ.:04.02.003.001.002.002

Σελ. 8 Συνημμένα: 1

A/A: BRU /15

ΜΕ ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ
ΣΥΣΤΗΜΑ

Ενέργεια: Νομική Υπηρεσία

Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και
Τουρισμού

Γενική Διεύθυνση Ευρ. Προγραμμάτων, Συντονισμού και
Ανάπτυξης

Ενημέρωση: ΔΕΕ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:
Πατήστε για επιλογή..

(Μέσω ΓΔ ΥΠΕΞ):

Θέμα: Προειδοποιητική Επιστολή - Παράβαση αριθ.2018/2274

Αποστέλλεται, συνημμένα, επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με ημ.25/01/2019 και αρ. αναφοράς SG-Greffé (2019)D/1382, με την οποία διατυπώνεται προειδοποιητική επιστολή κατά της Κυπριακής Δημοκρατίας δυνάμει του άρθρου 258 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ καθότι, σύμφωνα με αυτή, η ΚΔ παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει των άρθρων 10 παραγράφου 1 της Οδηγίας 2014/23/ ΕΕ παραγράφων 1 και 7 της Οδηγίας 2014/24/ ΕΕ, 57 παραγράφων 1 και 7 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, 38 παραγράφων 4 και 10 της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ και 80 παραγράφου 1 της Οδηγίας 2014/25/ ΕΕ.

Επισημαίνεται ότι, η προθεσμία για απάντηση στην συνημμένη επιστολή λήγει δύο μήνες από την παραλαβή της από την ΜΑΕΕ.

Ελένη Κουζούπη

για Μόνιμο Αντιπρόσωπο

Αρ. Φακ.

04.02.003.001.002

Μ.Α.

Ο. Νεοκλεώσης

Ε. Κωνσταντίνου

Μ. Τσιφουλάκη



ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Βρυξέλλες,
SG-Greff(2019) D/

25.01.2019 Lily Mich
1382 G. Vlastakis

ΜΟΝΙΜΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΤΗΣ
ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΣΤΗΝ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Avenue de Coitenberg, 61 Α. ΠΑΡΩΣΤΗ Ε. 2004 ST
1000 BRUXELLES
BELGIQUE

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
25 JAN 2019
ΠΡΑ... ΥΠ.

Θέμα: Προειδοποιητική Επιστολή - Παράβαση με αριθ:2018/2274

Η Γενική Γραμματεία σας παρακαλεί να διαβιβάσετε στον Υπουργό Εξωτερικών τη συνημμένη επιστολή.

Για τον Γενικό Γραμματέα

Robert ANDRECS

Robert ANDRECS

Συνημμ. Έγγρ.: C(2010) 451 final

CY



ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 24.01.2019

2018/2274
C(2019) 451 final

Κύριε Υπουργέ,

Έχω την τιμή να επιστήσω την προσοχή σας σε δύο περιπτώσεις, στις οποίες η ανάλυση των μέτρων που η Κυπριακή Δημοκρατία υιοθέτησε και κοινοποίησε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ως μέτρα μεταφοράς των Οδηγιών 2014/23/ΕΕ¹, 2014/24/ΕΕ² και 2014/25/ΕΕ³ στο εθνικό δίκαιο, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι κάποια από αυτά τα μέτρα δεν είναι συμβατά με τις εν λόγω Οδηγίες. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει επίσης δεχθεί μία καταγγελία, με αριθμό καταχώρισης 2018/2284, η οποία αφορά συγκεκριμένα την πλημμελή μεταφορά στο Κυπριακό δίκαιο του άρθρων 57 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, 38 της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ και 80 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

Πιο συγκεκριμένα:

- ¹ Οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης, ΕΕ L 94, 28.3.2014, σελ. 1-64.
- ² Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ, ΕΕ L 94, 28.3.2014, σελ. 65-242.
- ³ Οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με τις προμήθειες φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ, ΕΕ L 94, 28.3.2014, σελ. 243-374.

Κύριος
Νίκος ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ
Υπουργός Εξωτερικών
Λεωφόρος Δημοσθένη Σεβέρη
Chypre - 1447 Λευκωσία

1. Το άρθρο 10 παράγραφος 1 της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ, υπό το τίτλο «Εξαιρέσεις οι οποίες εφαρμόζονται σε συμβάσεις παραχώρησης που ανατίθενται από αναθέτουσες αρχές και αναθέτοντες φορείς», προβλέπει ότι:

«1. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών οι οποίες ανατίθενται σε αναθέτουσα αρχή ή σε αναθέτοντα φορέα όπως ορίζεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α), ή σε ένωσή τους, βάσει αποκλειστικού δικαιώματος.

...»

Το άρθρο 7 παράγραφος 1 της ίδιας Οδηγίας, υπό το τίτλο «Αναθέτοντες φορείς», προβλέπει ότι:

«1. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ως αναθέτοντες φορείς» νοούνται οι φορείς που ασκούν μία από τις δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στο παράρτημα II και αναθέτουν σύμβαση παραχώρησης για την άσκηση μίας από τις εν λόγω δραστηριότητες. Πρόκειται συγκεκριμένα για:

- α) κρατικές, περιφερειακές ή τοπικές αρχές, οργανισμούς δημοσίου δικαίου, ενώσεις που απαρτίζονται από μία ή περισσότερες από τις προαναφερόμενες αρχές ή έναν ή περισσότερους από τους προαναφερόμενους οργανισμούς δημοσίου δικαίου·*
- β) δημόσιες επιχειρήσεις όπως ορίζονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου·*
- γ) φορείς οι οποίοι δεν εμπίπτουν στα στοιχεία α) και β) της παρούσας παραγράφου αλλά λειτουργούν επί τη βάση ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων τα οποία εκχωρούνται για την άσκηση μίας εκ των δραστηριοτήτων που ορίζονται στο παράρτημα II.»*

Η Κυπριακή Δημοκρατία μετέφερε την Οδηγία 2014/23/ΕΕ στο εθνικό της δίκαιο μέσω του Νόμου 11(Ι)/2017, υπό το τίτλο «Νόμος που προβλέπει για τη ρύθμιση των διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων παραχώρησης και συναφή θέματα του 2017».

Το άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχείο (α) του εν λόγω Νόμου, το οποίο μεταφέρει στο εθνικό δίκαιο το άρθρο 10 παράγραφο 1 της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ, προβλέπει ότι:

«(1) Ο παρών Νόμος δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών οι οποίες-

(α) Ανατίθενται σε αναθέτουσα αρχή ή σε αναθέτοντα φορέα ή σε ένωσή τους, βάσει αποκλειστικού δικαιώματος·

...»

Η προαναφερθείσα διάταξη που μεταφέρει στο εθνικό δίκαιο το άρθρο 10 παράγραφο 1 της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ δεν συμπεριλαμβάνει την παραπομπή στη διάταξη που μεταφέρει το άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α) της ίδιας Οδηγίας. Κατά συνέπεια, ενώ η Οδηγία 2014/23/ΕΕ προβλέπει ότι μόνο συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών οι οποίες ανατίθενται σε συγκεκριμένους αναθέτοντες φορείς βάσει αποκλειστικού δικαιώματος (ειδικότερα σε κρατικές, περιφερειακές ή τοπικές αρχές, οργανισμούς δημοσίου δικαίου, ή ενώσεις αυτών) εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας, το εθνικό μέτρο μεταφοράς επεκτείνει την εξαίρεση αυτή σε όλους τους αναθέτοντες φορείς, συμπεριλαμβανομένων των δημοσίων επιχειρήσεων, όπως αυτοί

ορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο β) και των φορέων που λειτουργούν επί τη βάσει ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων, όπως αυτοί αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο γ). Αυτό έρχεται σε αντίθεση τόσο με το γράμμα της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ, όσο και με την βούληση του Ευρωπαϊκού Νομοθέτη, όπως αυτή επεξηγείται ρητά στο σημείο 32 του Προομίου της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ, να περιορίσει την εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας μόνο στην περίπτωση κρατικών, περιφερειακών ή τοπικών αρχών, οργανισμών δημοσίου δικαίου, ή ενώσεις αυτών που παρέχουν υπηρεσίες βάσει αποκλειστικού δικαιώματος. Επιπροσθέτως, το εν λόγω εθνικό μέτρο μεταφοράς υπονομεύει στη πράξη την αποτελεσματική εφαρμογή της Οδηγίας, καθώς λανθασμένα περιορίζει τον αριθμό των αναθετινών φορέων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της, ερμηνεύοντας υπερβολικά διασταλτικά την εξαίρεση του άρθρου 10 παραγράφου 1 της Οδηγίας.

2. Το άρθρο 57 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, υπό τον τίτλο «λόγοι αποκλεισμού», προβλέπει ότι:

«1. Οι αναθέτουσες αρχές αποκλείουν από τη συμμετοχή σε διαδικασία προμήθειας έναν οικονομικό φορέα όταν αποδεικνύουν, με την επαλήθευση που προβλέπεται στα άρθρα 59, 60 και 61, ή προκύπτει άλλως ότι υπάρχει τελεσίδικη απόφαση εις βάρος του για έναν από τους ακόλουθους λόγους:

...

Η υποχρέωση αποκλεισμού οικονομικού φορέα εφαρμόζεται επίσης όταν το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδόθηκε τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό.

...

7. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους όρους εφαρμογής του παρόντος άρθρου, βάσει νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων και τηρουμένου του ενωσιακού δικαίου. Καθορίζουν, ιδίως, τη μέγιστη περίοδο αποκλεισμού σε περίπτωση που ο οικονομικός φορέας δεν λάβει μέτρα για να αποδείξει την αξιοπιστία του, όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο 6. Εάν η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί από τελεσίδικη απόφαση, η περίοδος αυτή δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με τελεσίδικη απόφαση στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην πρώτη παράγραφο και τρία έτη από την ημερομηνία του σχετικού γεγονότος στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 4.»

Το άρθρο 38 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ, υπό τον τίτλο «Επιλογή και ποιοτική αξιολόγηση των υποψηφίων», προβλέπει ότι:

“...

4. Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς όπως ορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α) αποκλείουν έναν οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή σε διαδικασία ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης σε περίπτωση που περιέλθει σε γνώση τους ότι υπάρχει τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση εις βάρος του για έναν από τους ακόλουθους λόγους:

...

Η υποχρέωση αποκλεισμού οικονομικού φορέα εφαρμόζεται επίσης όταν το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδόθηκε τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα, ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό.

Αναθέτοντες φορείς άλλοι από τους αναφερόμενους στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α) μπορούν να αποκλείσουν έναν οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή σε διαδικασία ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης σε περίπτωση που περιέλθει σε γνώση τους ότι υπάρχει τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση εις βάρος του για έναν από τους λόγους που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

10. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους όρους εφαρμογής του παρόντος άρθρου, μέσω νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων και τηρουμένης της ενωσιακής νομοθεσίας. Καθορίζουν, ιδίως, τη μέγιστη περίοδο αποκλεισμού σε περίπτωση που ο οικονομικός φορέας δεν λάβει μέτρα για να αποδείξει την αξιοπιστία του, όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο 9. Εάν η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί από τελεσίδικη απόφαση, η περίοδος αυτή δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με τελεσίδικη απόφαση στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 4 και τρία έτη από την ημερομηνία του σχετικού γεγονότος στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 7.»

Το άρθρο 80 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, υπό τον τίτλο «Χρήση των λόγων αποκλεισμού και των κριτηρίων επιλογής που προβλέπονται στην οδηγία 2014/24/ΕΕ», προβλέπει ότι:

«1. Οι αντικειμενικοί κανόνες και τα κριτήρια για τον αποκλεισμό και την επιλογή των οικονομικών φορέων που υποβάλλουν αίτηση προεπιλογής σε ένα σύστημα προεπιλογής, καθώς και οι αντικειμενικοί κανόνες και τα κριτήρια για τον αποκλεισμό και την επιλογή των υποψηφίων και των προσφερόντων σε ανοικτές διαδικασίες, σε κλειστές διαδικασίες, σε διαδικασίες με διαπραγμάτευση, σε ανταγωνιστικούς διαλόγους ή σε συμπράξεις καινοτομίας, μπορούν να περιλαμβάνουν τους λόγους αποκλεισμού που παρατίθενται στο άρθρο 57 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται σε αυτήν.

Όταν ένας αναθέτων φορέας είναι αναθέτουσα αρχή, τα εν λόγω κριτήρια και κανόνες περιλαμβάνουν τους λόγους αποκλεισμού που απαριθμούνται στο άρθρο 57 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο.

Εφόσον απαιτείται από τα κράτη μέλη, τα εν λόγω κριτήρια και κανόνες περιλαμβάνουν επιπλέον τους λόγους αποκλεισμού που απαριθμούνται στο άρθρο 57 παράγραφος 4 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο.

...».

Η Κυπριακή Δημοκρατία μετέφερε την Οδηγία 2014/24/ΕΕ στο εθνικό της δίκαιο μέσω του Νόμου 73(Ι)/2016, υπό τον τίτλο «Ο περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμος του 2016».

Το άρθρο 57 του εν λόγω Νόμου, το οποίο μεταφέρει στο εθνικό δίκαιο το άρθρο 57 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπει ότι:

«(1) Υπό την επιφύλαξη των εδαφίων (3) και (6), οι αναθέτουσες αρχές αποκλείουν από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης έναν οικονομικό φορέα όταν αποδεικνύουν, με την επαλήθευση που προβλέπεται στα άρθρα 59, 60 και 61 ή εάν είναι γνωστό σε αυτές με άλλο τρόπο, ότι υπάρχει τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση εις βάρος του ή παραδοχή του ή καταγγελία εναντίον του, η οποία μετά την υποβολή εκ μέρους του καταγγέλλοντος στοιχείων εξετάστηκε κατά συνοπτικό τρόπο και αφού προηγουμένως ο καταγγέλλων κλήθηκε και κατέθεσε ενόπιον της αναθέτουσας αρχής, για έναν από τους ακόλουθους λόγους:

...

Νοείται ότι, η υποχρέωση αποκλεισμού οικονομικού φορέα εφαρμόζεται επίσης όταν το πρόσωπο, εις βάρος του οποίου εκδόθηκε τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση ή υπάρχει παραδοχή του, είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό.

...

(7) (α) Οι όροι εφαρμογής του παρόντος άρθρου ρυθμίζονται, τηρουμένου του ενωσιακού δικαίου, με Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 93 του παρόντος Νόμου.

(β) Οι Κανονισμοί που αναφέρονται στην παράγραφο (α) καθορίζουν, ιδίως, το αρμόδιο όργανο για την επιβολή αποκλεισμού από μελλοντικές διαδικασίες σύναψης συμβάσεων και τη μέγιστη περίοδο αποκλεισμού σε περίπτωση που ο οικονομικός φορέας δεν λάβει επαρκή μέτρα για να αποδείξει την αξιοπιστία του, όπως αυτά ορίζονται στο εδάφιο (6).

Νοείται ότι, σε περίπτωση που η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με τελεσίδικη απόφαση, η περίοδος αυτή δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με τελεσίδικη απόφαση ή της παραδοχής στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο εδάφιο (1), και τα τρία (3) έτη από την ημερομηνία του σχετικού γεγονότος, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο εδάφιο (4)».

Η Κυπριακή Δημοκρατία μετέφερε την Οδηγία 2014/23/ΕΕ στο εθνικό της δίκαιο μέσω του Νόμου 11(1)/2017, υπό το τίτλο «Νόμος που προβλέπει για τη ρύθμιση των διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων παραχώρησης και συναφή θέματα του 2017».

Το άρθρο 34 του εν λόγω Νόμου, το οποίο μεταφέρει στο εθνικό δίκαιο το άρθρο 38 της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ, προβλέπει ότι:

«...

(4) Υπό την επιφύλαξη των εδαφίων (6) και (9), οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς όπως ορίζονται στην παράγραφο (α) του σχετικού ορισμού του εδαφίου (1) του άρθρου 2, αποκλείουν από τη συμμετοχή σε διαδικασία ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης έναν οικονομικό φορέα, σε περίπτωση που περιέλθει σε γνώση τους ότι υπάρχει τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση εις βάρος του ή παραδοχή του για έναν από τους ακόλουθους λόγους:

...
Νοείται ότι, η υποχρέωση αποκλεισμού οικονομικού φορέα εφαρμόζεται επίσης όταν το πρόσωπο, εις βάρος του οποίου εκδόθηκε τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση ή υπάρχει παραδοχή του, είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό.

Νοείται περαιτέρω ότι, αναθέτοντες φορείς άλλοι από τους αναφερόμενους στην παράγραφο (α) του σχετικού ορισμού του εδαφίου (1) του άρθρου 2, δύνανται να αποκλείουν από τη συμμετοχή σε διαδικασία ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης έναν οικονομικό φορέα, σε περίπτωση που περιέλθει σε γνώση τους ότι υπάρχει τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση εις βάρος του ή παραδοχή του για έναν από τους λόγους που αναφέρονται στις παραγράφους (α) έως (στ).

(10)(α) Οι όροι εφαρμογής του παρόντος άρθρου ρυθμίζονται, τηρουμένου του ενωσιακού δικαίου, με Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 45 του παρόντος Νόμου, με την επιφύλαξη του εδαφίου (4) του ίδιου άρθρου.

(β) Οι Κανονισμοί που αναφέρονται στην παράγραφο (α) καθορίζουν, ιδίως, το αρμόδιο όργανο για την επιβολή αποκλεισμού από μελλοντικές διαδικασίες σύναψης συμβάσεων και τη μέγιστη περίοδο αποκλεισμού σε περίπτωση που ο οικονομικός φορέας δεν λάβει επαρκή μέτρα για να αποδείξει την αξιοπιστία του, όπως αυτά ορίζονται στο εδάφιο (9).

Νοείται ότι, σε περίπτωση που η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με τελεσίδικη απόφαση, η περίοδος αυτή δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με τελεσίδικη απόφαση ή της παραδοχής στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο εδάφιο (4), και τα τρία (3) έτη από την ημερομηνία του σχετικού γεγονότος, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο εδάφιο (7).»

Τέλος, η Κυπριακή Δημοκρατία μετέφερε την Οδηγία 2014/25/ΕΕ στο εθνικό της δίκαιο μέσω του Νόμου 140(Ι)/2016, υπό τον τίτλο «Ο περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Φορέων που Δραστηριοποιούνται στους Τομείς του Υδάτος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμος του 2016».

Το άρθρο 77 του εν λόγω Νόμου, το οποίο μεταφέρει στο εθνικό δίκαιο το άρθρο 80 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, προβλέπει ότι:

«(1) Οι αντικειμενικοί κανόνες και τα κριτήρια για τον αποκλεισμό και την επιλογή των οικονομικών φορέων που υποβάλλουν αίτηση προεπιλογής σ' ένα σύστημα προεπιλογής, καθώς και οι αντικειμενικοί κανόνες και τα κριτήρια για τον αποκλεισμό και την επιλογή των υποψηφίων και των προσφερόντων σε ανοικτές διαδικασίες, σε κλειστές διαδικασίες, σε διαδικασίες με διαπραγμάτευση, σε ανταγωνιστικούς διαλόγους ή σε συμπράξεις καινοτομίας, μπορούν να περιλαμβάνουν τους λόγους αποκλεισμού που παρατίθενται στο άρθρο 57 του περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμου του 2016 με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται σε αυτόν.

(2) Όταν ένας αναθέτων φορέας είναι αναθέτουσα αρχή, τα εν λόγω κριτήρια και οι κανόνες πρέπει να περιλαμβάνουν τους λόγους αποκλεισμού που απαριθμούνται στα

εδάφια (1) και (2) τού άρθρου 57 του περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμου του 2016 με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο.

(3) Τα κριτήρια και οι κανόνες που αναφέρονται στο εδάφιο (1) του παρόντος άρθρου, περιλαμβάνουν επιπλέον τους λόγους αποκλεισμού που απαριθμούνται στο εδάφιο (4) του άρθρου 57 του περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμου του 2016 με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο.

...».

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί ότι τα προαναφερθέντα εθνικά μέτρα μεταφοράς δεν είναι συμβατά με τις Οδηγίες, για τους ακόλουθους λόγους:

Πρώτον, το άρθρο 57 παράγραφος 1 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 38 παράγραφος 4 της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ προβλέπουν ότι ο υποχρεωτικός αποκλεισμός ενός οικονομικού φορέα από μία διαδικασία ανάθεσης προϋποθέτει ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας έχει καταδικασθεί με τελεσίδικη απόφαση για ένα από τα αδικήματα που αναφέρονται στα σχετικά άρθρα των Οδηγιών. Αυτή η προϋπόθεση εφαρμόζεται επίσης και στην περίπτωση της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, καθώς το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 80 της Οδηγίας αναφέρεται στη δυνατότητα ή υποχρέωση εφαρμογής (ορισμένων) υποχρεωτικών λόγων αποκλεισμού που αναφέρονται στο άρθρο 57 παράγραφο 1 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ «με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται σε αυτήν». Τα εθνικά μέτρα που υιοθέτησε η Κυπριακή Δημοκρατία για τη μεταφορά των Οδηγιών στο εθνικό της δίκαιο επεκτείνουν αυτόν τον υποχρεωτικό αποκλεισμό και σε περιπτώσεις όπου ο οικονομικός φορέας δεν έχει καταδικασθεί με τελεσίδικη απόφαση, ειδικότερα όταν: (α) ο οικονομικός φορέας παραδέχθηκε την ενοχή του (ισχύει στην περίπτωση και των τριών Οδηγιών) ή (β) έχει υποβληθεί καταγγελία εναντίον του, η οποία μετά την υποβολή εκ μέρους του καταγγέλλοντος στοιχείων εξετάστηκε κατά συνοπτικό τρόπο και αφού προηγουμένως ο καταγγέλλων κλήθηκε και κατέθεσε ενώπιον της αναθέτουσας αρχής (ισχύει στην περίπτωση των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ).

Τα εν λόγω εθνικά μέτρα μεταφοράς είναι αντίθετα με το γράμμα των Οδηγιών, για τους ακόλουθους λόγους:

Οι υποχρεωτικοί λόγοι αποκλεισμού που προβλέπονται από τις Οδηγίες αφορούν πολύ σοβαρές περιπτώσεις παράνομης συμπεριφοράς εκ μέρους του οικονομικού φορέα, τη βαρύτητα των οποίων ο Ευρωπαϊός Νομοθέτης θέλησε να υπογραμμίσει υποχρεώνοντας τις αναθέτουσες αρχές να αποκλείσουν τον εν λόγω οικονομικό φορέα από διαδικασίες ανάθεσης. Την ίδια στιγμή, όμως, η αυστηρή εφαρμογή ενός τέτοιου δραστικού και οικονομικά ζημιολόγου μέτρου κατά του οικονομικού φορέα εξισορροπήθηκε από την εξίσου αυστηρή και ρητή προϋπόθεση επιβεβαίωσης του λόγου, στη βάση του οποίου ο οικονομικός φορέας πρέπει να αποκλεισθεί, από τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση. Κάτι τέτοιο, στο πνεύμα του Ευρωπαϊκού Νομοθέτη, εγγυάται την αναλογικότητα του μέτρου του αποκλεισμού και την αναγκαία ισορροπία μεταξύ, αφενός, της ανάγκης να διασφαλιστεί η επαγγελματική ακεραιότητα του οικονομικού φορέα που θα αναλάβει την εκτέλεση της σύμβασης και, αφετέρου, της υποχρέωσης να εξασφαλισθεί ο ευρύτερος

δυνατός ανταγωνισμός και συμμετοχή οικονομικών φορέων στις διαδικασίες ανάθεσης. Στην περίπτωση των υποχρεωτικών λόγων αποκλεισμού, οι Οδηγίες δεν προβλέπουν τη δυνατότητα αποκλεισμού οικονομικού φορέα επί τη βάση εναλλακτικών αποδεικτικών μέσων. Στην περίπτωση που κάποιος από τους λόγους υποχρεωτικού αποκλεισμού οικονομικού φορέα από τη διαδικασία ανάθεσης μπορεί να αποδειχθεί με μέσα διαφορετικά από μία τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποκλείσει τον οικονομικό φορέα λόγω σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος (όπως προβλέπεται στα άρθρα 57 παράγραφο 4 στοιχείο γ) της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 38 παράγραφο 7 στοιχείο γ) της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ). Επιπροσθέτως, σε μία τέτοια περίπτωση, οι Οδηγίες εμπεριέχουν διαφορετικές διαδικαστικές εγγυήσεις (όπως προκύπτει από το άρθρο 57 παράγραφοι 6 και 7 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 38 παράγραφοι 9 και 10 της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ). Η δυνατότητα των Κρατών-Μελών να αντιμετωπίσουν περιπτώσεις υποτιθέμενης ή εικαζόμενης συνδρομής λόγου υποχρεωτικού αποκλεισμού οικονομικού φορέα που δεν έχει ακόμη καταδικασθεί με τελεσίδικη απόφαση μέσω του δυνητικού λόγου αποκλεισμού λόγω σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος επιβεβαιώνεται και από τη δεύτερη παράγραφο του στοιχείου 101 του Προοιμίου της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, το οποίο προβλέπει ότι:

«Δεδομένου ότι η αναθέτουσα αρχή φέρει την ευθύνη για τις συνέπειες πιθανής λανθασμένης της απόφασης, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει επίσης να παραμένουν ελεύθερες να αποφαινούνται ότι έχει σημειωθεί σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα όταν, πριν την έκδοση τελικής και δεσμευτικής απόφασης για την ύπαρξη λόγων υποχρεωτικού αποκλεισμού, μπορούν να αποδείξουν με ενδεδειγμένα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει παραβεί τις υποχρεώσεις του, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων που αφορούν την κατάβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, εκτός εάν το εθνικό δίκαιο ορίζει άλλως.

...»

Η εισαγωγή ενός υποχρεωτικού λόγου αποκλεισμού, ο οποίος θα εφαρμόζεται αυτομάτως και χωρίς τις επιπρόσθετες διαδικαστικές εγγυήσεις και θα αποδεικνύεται με μέσα διαφορετικά από αυτά που προβλέπονται στις ίδιες τις Οδηγίες, έχει ως συνέπεια τη μη νόμιμη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής των υποχρεωτικών λόγων αποκλεισμού, όπως αυτοί προβλέπονται από τις Οδηγίες.

Η πρόβλεψη μέσων απόδειξης διαφορετικών από την καταδική με τελεσίδικη απόφαση για την αυτόματη εφαρμογή των λόγων αποκλεισμού που προβλέπονται στα άρθρα 57 παράγραφο 1 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 80 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ παραβιάζει, εξίσου, τα άρθρα 60 παράγραφο 2 στοιχείο α) της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 80 παράγραφο 3 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, καθόσον ένας οικονομικός φορέας, ο οποίος δεν έχει (ακόμη) καταδικαστεί με τελεσίδικη απόφαση για κάποιο από τα αδικήματα που προβλέπονται στα άρθρα 57 παράγραφο 1 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 80 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ είναι σε θέση να προσκομίσει στην αναθέτουσα αρχή το απόσπασμα από δικαστικό ή άλλο διοικητικό μητρώο το οποίο οι διατάξεις αυτές προβλέπουν ως ικανή απόδειξη για τη μη συνδρομή λόγου αποκλεισμού.

Ειδικότερα, το άρθρο 60 παράγραφος 2 στοιχείο α) της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, όπως μεταφέρθηκε στο εθνικό δίκαιο μέσω του άρθρου 60 του Νόμου 73(Ι)/2016, προβλέπει ότι οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ζητούν ως επαρκή απόδειξη για το

ότι ένας οικονομικός φορέας δεν εμπέπει σε κάποια από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 57 παράγραφος 1 της Οδηγίας απόσπασμα από δικαστικό ή άλλο διοικητικό μητρώο, που επιβεβαιώνει ότι η προϋπόθεση μη καταδίκης για ένα από τα προβλεπόμενα στο άρθρο αυτό αδικήματα πληρούται. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και στην περίπτωση της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, δυνάμει του άρθρου 80 παράγραφος 3 της Οδηγίας αυτής, όπως μεταφέρθηκε στο εθνικό δίκαιο μέσω του άρθρου 77 παραγράφου 5 του Νόμου 140(Ι)/2016. Τυχόν εφαρμογή των υποχρεωτικών λόγων αποκλεισμού στη βάση αποδεικτικών μέσων διαφορετικών από μία τελεσίδικη καταδίκη θα είχε ως πρακτική συνέπεια, στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή διέθετε για τον ίδιο οικονομικό φορέα αφενός τέτοια αποδεικτικά μέσα και, αφετέρου, το απόσπασμα από δικαστικό ή άλλο διοικητικό μητρώο που προβλέπεται στα άρθρα 60 παράγραφος 2 στοιχείο α) της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 80 παράγραφος 3 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, το απόσπασμα αυτό δεν θα επαρκούσε ως απόδειξη για τη μη υπαγωγή του οικονομικού φορέα στους υποχρεωτικούς λόγους αποκλεισμού. Κάτι τέτοιο, όμως, θα αποτελούσε ευθεία παραβίαση των άρθρων 60 παραγράφου 2 στοιχείου α) της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 80 παραγράφου 3 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, τα οποία προβλέπουν αποκλειστικά το εν λόγω απόσπασμα ως απόδειξη περί μη εφαρμογής των λόγων υποχρεωτικού αποκλεισμού.

Δεύτερον, τα άρθρα 57 παράγραφος 7 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 38 παράγραφος 10 της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ προβλέπουν ότι, εφόσον η περίοδος αποκλεισμού του οικονομικού φορέα δεν έχει καθοριστεί από τελεσίδικη απόφαση, η περίοδος αυτή δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με τελεσίδικη απόφαση στις περιπτώσεις που αναφέρονται στα άρθρα 57 παράγραφος 1 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 38 παράγραφος 4 της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ. Η ίδια διάταξη εφαρμόζεται και στην περίπτωση της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, δυνάμει του άρθρου 80 παραγράφου 1 της Οδηγίας αυτής. Τα εθνικά μέτρα μεταφοράς έχουν μεταφέρει εξίσου λανθασμένα τις προαναφερθείσες διατάξεις, προβλέποντας ότι η περίοδος αποκλεισμού υπολογίζεται είτε από τη τελεσίδικη καταδίκη είτε από την παραδοχή της ενοχής. Από τις πληροφορίες που έχει στη διάθεσή της η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Κυπριακή Δημοκρατία έχει συστήσει, δυνάμει του εθνικού Κανονισμού 138/2016, μία Επιτροπή Αποκλεισμού, αρμόδια να εξετάζει περιπτώσεις που δικαιολογούν τον αποκλεισμό οικονομικών φορέων από διαδικασίες ανάθεσης και να επιβάλλει τέτοιον αποκλεισμό για ορισμένη χρονική περίοδο. Υπό το ισχύον νομικό καθεστώς στην Κυπριακή Δημοκρατία, αυτή η Επιτροπή Αποκλεισμού έχει την αρμοδιότητα να αποκλείει έναν οικονομικό φορέα από μελλοντικές διαδικασίες για μία περίοδο έως και πέντε χρόνια, που υπολογίζεται όχι μόνον από το χρονικό σημείο της τελεσίδικης καταδίκης αλλά και από το χρονικό σημείο της παραδοχής ενοχής. Κάτι τέτοιο βρίσκεται σε ευθεία αντίθεση με το γράμμα των άρθρων 57 παραγράφου 7 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, 38 παραγράφου 10 της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ και 80 παραγράφου 1 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

Κατά συνέπεια, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί ότι η Κυπριακή Δημοκρατία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει των άρθρων 10 παραγράφου 1 της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ, 57 παραγράφων 1 και 7 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, 38 παραγράφων 4 και 10 της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ και 80 παραγράφου 1 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλεί την κυβέρνησή σας, σύμφωνα με το άρθρο 258 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να υποβάλει τις παρατηρήσεις της

σχετικά με τα προαναφερθέντα, εντός προθεσμίας δύο μηνών από την παραλαβή της παρούσας επιστολής.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αφού εξετάσει τις παρατηρήσεις αυτές, ή σε περίπτωση που οι παρατηρήσεις αυτές δεν της διαβιβασθούν εμπρόθεσμα, διατηρεί το δικαίωμα να διατυπώσει, εφόσον συντρέχει λόγος, την αιτιολογημένη γνώμη που προβλέπεται στο ίδιο άρθρο.

Παρακαλώ δεχθείτε, Κύριε Υπουργέ, τη διαβεβαίωση της βαθιάς μου εκτίμησης.

Για την Επιτροπή,
Elzbieta BIENKOWSKA
Μέλος της Επιτροπής

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΓΓΡΑΦΟΥ
Για τον Γενικό Γραμματέα

ρ.σ. Α. Γαλιανού
Jordi AYET PUIGARNAU
Διευθυντής της Γραμματείας
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ